

Historisk inspiration til beplantning af forhaver

Forord:

Beplantningen og belægningen af klinker på stræder og torve er de elementer, der binder bebyggelsens visuelle miljø sammen.

Forskellige arkitekter har sat deres præg på områder i bebyggelsen, og derfor er det uhyre vigtigt, at fastholde den originale beplantning med hække, varieret buskbeplantning og træer.

Heldigvis er hovedtrækkene i den originale beplantning også bevaret langs husene. Det viser vi med nedenstående eksempler.

Inspiration til beplantning af forhaver:

Blok 4: Sydøstfacade, hvor den oprindelige haveplan kan ses. Hus nr. 41, 43, 45 og 47. Foto 2008.

Blok 4: Samme sydøstfacade. Foto 2022.
Den oprindelige haveplan kan anes i det fjerne.

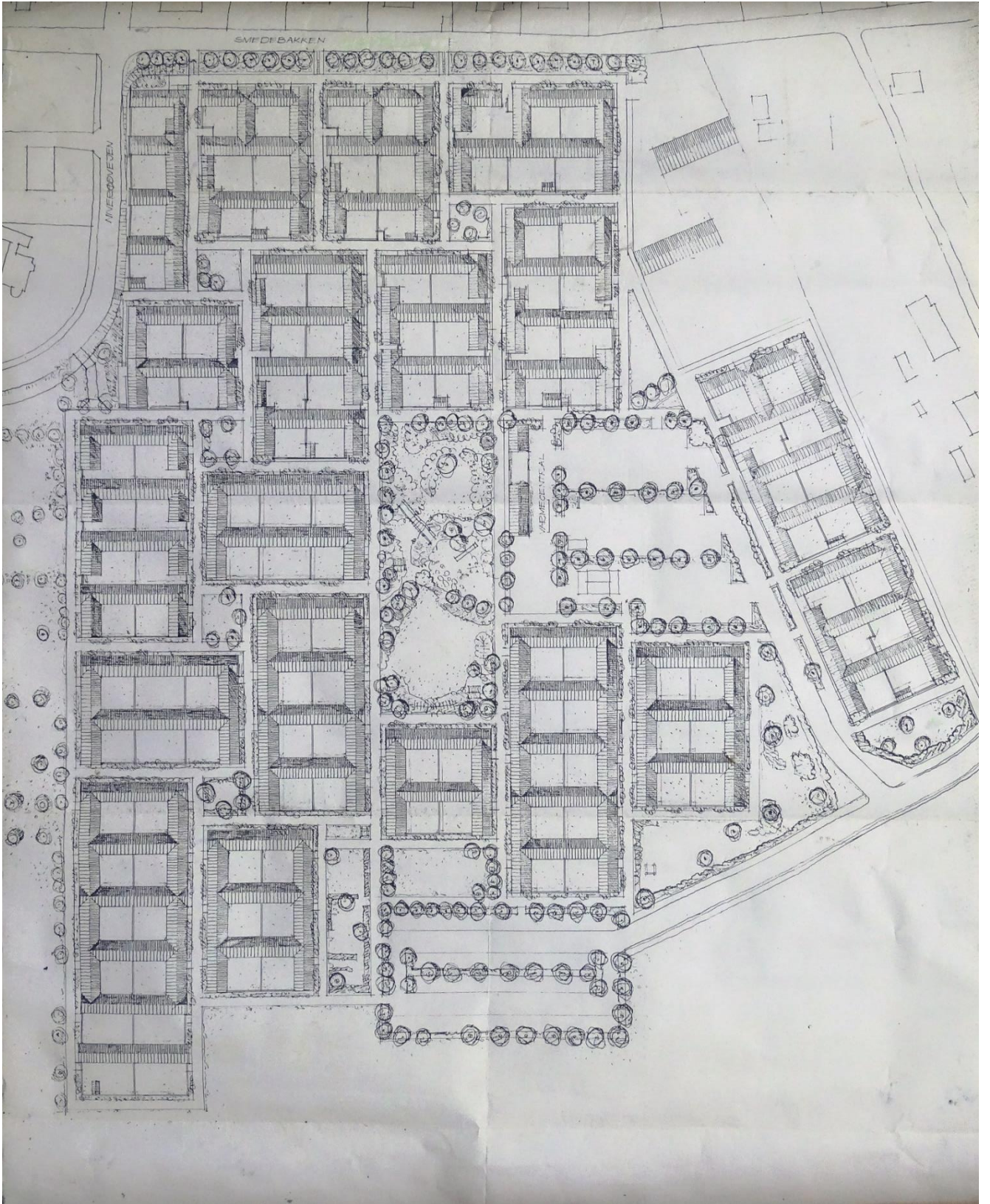
Blok 4, hvor den oprindelige beplantning endnu eksisterer. Hus nr. 47
Smalbladet kirsebær laurbær, Dværghmispel/ cotoneaster Foto 2022

Blok 3 og 4, hvor den oprindelige beplantning endnu eksisterer.
Buxum, Bredbladet kirsebær laurbær m.v. Foto 2022.

Blok 2, hvor den oprindelige beplantning endnu eksisterer. Foto 2022
Stephanandra/ krantop, Duft Snebolle (de små træer)

Beplantningsplan over bebyggelsen ca.1985

Åtoftens kvalitet som bebyggelse er skabt ved planlægning af husenes indbyrdes placering, deres udformning og landskabsplanlægning med stier, torve, græs og træer og valg af belægning og vækster.

Hække danner rum og afgrænser pladser, torve og stier.

Klinkebelægningen er planlagt som "et gulv", og i de første etaper er gulvet ført ind i husene med en klinkebelægning i forstue igennem huset til haven.

Bedene langs husene var i sin tid med i planlægningen, og fremstod derfor beplantede ved indflytning.

Ligeledes var der i de første etaper af bebyggelsen klinker i haverne og individuelt udformet beplantning.

Af økonomiske grunde måtte man i sin tid på en generalforsamling vedtage, at pasning af bedene langs husene, skulle overgå til beboerne.

Derfor er bedene langs husene beplantet meget varieret, og mange steder ikke tilpasset stedets karakter. Flere steder fremtræder de mere som en individuel privathave.

Hertil kommer, at mange forhaver ikke er planlagt til at være præsentable hele året.

I blok 2 og 4 kan man se rester af den oprindelige beplantning - se fotos.

Det væsentlige præg i den oprindelige beplantning var, at der alle steder var en lav ofte stedsegrøn bunddækning, og med buske, der gav en rytme i oplevelsen. Der var meget få højt voksende træer i bedene, med undtagelse af hjortetak, løn og akacietræer sine steder. Hækkene omkring parkeringspladserne med indplantede træer var med til at give en visuel rytmisk oplevelse af rummet.

Det kan ikke anbefales at plante træer, der bliver høje i bedene op til huse og mure. Høje vækster kan genere med skygge - og rødder, som kan gå i husenes kloakker og ødelægge klinkebelægningen.

Vækster, der giver nedfaldne frugter på klinkerne, er ikke hensigtsmæssigt. Nåletræer er en trævækst, der er fremmed i bebyggelsen.

Vi har en bestemmelse i vores vedtægter, der siger, at såfremt man ikke holder sine bede langs husene i ordentlig stand, kan bestyrelsen pålægge ejeren, at et professionelt firma overtager pasningen på ejerens bekostning.

Vi har også en bestemmelse om, at man i gårdhaverne ikke må plante træer, der kan genere naboens have.

Dette kan nok også forstås som, at man heller ikke i husenes bede udadtil kan have træer, der er til gene for naboerne.

Da de er mange ældre beboere, vil det være mest hensigtsmæssigt at planlægge husenes bede, så de kræver mindst mulig pasning.

En stedsegrøn bunddækning kan anbefales. Det er uhyre vigtigt, at det ikke kun er om sommeren, at bedene fremtræder grønne.

Vi foreslår, at man bruger de viste eksempler fra den oprindelige beplantning som vejledning og model.

Det er vigtigt at se bebyggelsen som en helhed, med behørig hensyntagen til årstider og den deraf følgende variation.

Det var i sin tid helt unikt, at en man i en tæt lav bebyggelse brugte så mange penge på landskabsplanlægning, som indebar klinkebelægning og beplantning.

Historien om Grønningen, der i sin tid blev skabt undervejs i byggeprocessen, ved initiativ fra fagfolk i bebyggelsen, fremgår af bebyggelsens historie.

Endvidere er det vigtigt at understrege, at bebyggelsen som helhed, er skabt ud fra ønsket om det bedste liv for en børnefamilie. Børnene skal trygt kunne sendes ud at lege og færdes på torve og stier på vej til skole og center. Torvene er indrettet med bænke til ophold og leg. Selvom demografien er en anden i dag, kan bebyggelsen fortsat skabe rammerne for det gode liv.

Billeder af mangfoldigheden i bebyggelsen

"Stilhedens torv" – hus nr. 51 og 53

Sydfacade mod stræde og Grønning – hus nr. 61

Billede fra stræde ind over have til hus nr. 43

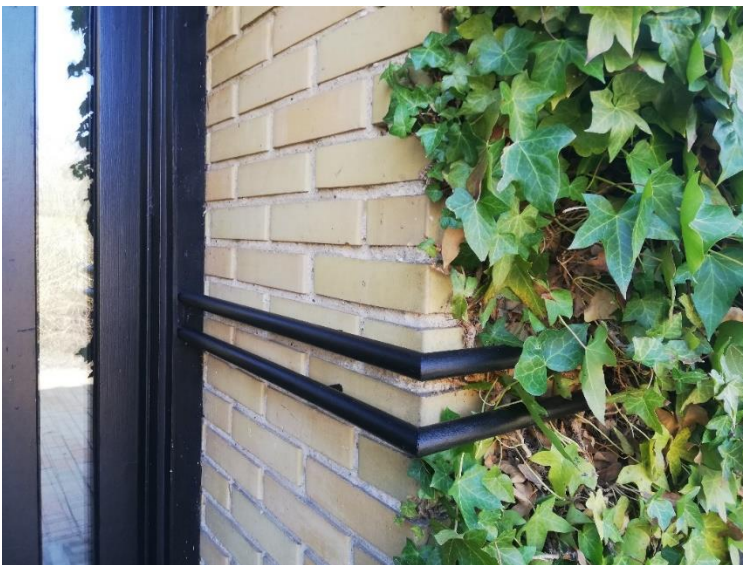

Rampe mod Niverødvej ved hus nr.118

Forhave til hus nr. 66

Eksempel på rækværk i selve indgangspartiet

Hovedindgangspartierne har flere steder trin i forskellig højde foran indgangsdøren. Enkelte steder er de så høje, at man uvilkaarligt vil støtte sig til muren, hvis man er gangbesværet.

Et rækværk der går helt ud murhjørnet vil kunne afhjælpe problemet. Et forslag til type kan ses på hus nr. 102.

Beplantning på ydervægge

Beplantning med vedben - hus nr.102

Beplantning med rådhusvin på gavl i baggrunden – hus nr. 64

Beplantning på ydervægge kan have en æstetisk flot virkning. Vedbend har den fordel at den er stedsegrøn året rundt. Øvrige slyngplanter kan være klatrehortensia, rådhusvin, blåregn eller tobakspibeplante. Fælles for dem alle er, at de på ikke på nogen måde, må gro op til tagrenderne og videre ind på lofterne. Planteskud, der kommer ind på loftet, har en forbløffende evne til at sigte mod lyset, der kommer ind fra tudstenene i tagfladen. Efterfølgende vil man opleve et vildnis af meterlange planteskud, der vokser op af gitterspærerne inde på loftet. Ligeledes skal man holde øje med, at de ikke hæfter sig fast på døre og vinduesrammer.

Statens byggeforskningsinstitut har påvist, at vedbend har en væsentlig isoleringsevne på ydermuren, da den danner en vindsjærm for den afkølede vind.